

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Megjelenik naponként reggel, kivéve hétfőn.

Előfizetési árak:

Helyben: Egész évre 16 kor., fél évre 8 kor., negyed évre 4 kor.
Vidékre: Egész évre 20 kor., fél évre 10 kor., negyedévre 5 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

LAPTULAJDONOSOK:

Dr. JANIGA JÁNOS és Dr. VOJNICH GYULA.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája.

Szerkesztőségi telefon: 119.

Kiadóhivatal:

KLADÉK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

A kiadóhivatali telefon száma: 62.

A mi semlegességünk.

Goluchowsky külügyminiszternek már alkalmá nyílott a delegációban megnyilatkozni, hogy Ausztria-Magyarország a japán-orosz háboruban a semlegesség álláspontját foglalta el — hozzátette azonban azt is, hogy a monarchia nem lesz elég bolond ahhoz, hogy a háboruból eredhető azon hasznót, amely a nálunk teljesítendő megrendelésekből állhat elő, feláldozza ezen semlegességnek. Ha tehát akár Japán, akár Oroszország nálunk megrendeléseket fog tenni akár fegyverre, akár lóra, akár élelmiszerre, akkor mi semlegességünk fentartása mellett készséggel fogjuk azokat teljesíteni és még annál nagyobb készséggel fogjuk az abból eredő hasznót zsebre vágni.

Ez a semlegesség azonban ilyen irányban kissé gyanus lehet egy körülménynél fogva. Annak okából ugyanis, hogy Oroszország mégis csak sokkal közelebb áll hozzánk mint Japán, s hogy míg Oroszország tőlünk 3 nap alatt árukat kaphat, addig ez a tovaszállítás Japánra nézve három heti időt vesz igénybe. Az igazság pedig az lenne, hogy a mi államunk, legalább Magyarország, semmi kedvezményben se részesítse azt az Oroszországot, amely előttünk, mint a jövő évszázadok fenyegető réme van leírva. A mi semlegességünk kérdése azonban nemcsak erre a kérdésre szorítkozik, hanem magatartásunkat jelzi azokkal a bonyodalmakkal szemben, amelyek itt lenn a Balkánon fognak beállani. E tekintetben is nyilatkozatot provokáltak a külügyminisztertől, aki itt is azt jelentette ki, hogy sem Oroszország, sem pedig Ausztria-Magyarország a Balkán ügyeibe beavatkozni nem fog, és Oroszország velünk együtt karöltve fog működni a kidolgozott tervet keresztülvitelében. Ezek tehát mind szépen elhangzó és a diplomácia nyelvén kifejezett nyilatkozatok, amelyekből senki se lehet okosabb.

De előrelátható, hogy ezek a diplo-

máciai frazisok semmiképen sem nyugtathatják meg az ország közvéleményét és nyugalmát. Jól tudjuk, hogy a jövő eseményei legfőleg az Isten kezében lehetnek, de nincsenek egy államférfi akarátának sem alárendelve. A semlegességi nyilatkozatok együtvéve sem érnek egy fabatkát sem az előttünk álló bonyodalmakkal szemben. Hiszen még azt sem tudhatjuk, hogy holnap mire ébredünk.

Az orosz medve, akivel most ölelkezünk, holnap már azzal a talpával, amelylyel most czirógat bennünket, akkorát csaphat a fejünk tetejére, hogy halomra dől a külügyminiszter minden okoskodása, ígérete és biztatása, amelyet oly hangzatosan tett a delegációban!

Közigazgatási bizottsági ülés.

Szabadka város közigazgatási bizottsága ma délután tartotta február havi rendes ülését. Schmausz Endre főispán elnöklése alatt.

Az ülésről való távolmaradásukat igazolták Békeffy Gyula dr., Purgly Sándor dr., Farkas Zsigmond és Sztipics Márk bizottsági tagok.

A polgármesteri havi jelentés felolvasása után Mamuzsics Lázárnak fegyelmi ügyében beadott kizárási előterjesztését a fegyelmi iratokhoz leendő csatolás végett kiadja a bizottság Schmausz Endre főispánnak, mint a fegyelmi választmány elnökének.

Ezután bajsai Vojnics Sándor és Antunovics József dr. albizottsági tagok tették le esküjüket.

Szabó Tivadar pozsonyi lakosnak az árvaszék ellen beadott panaszát a belügyminiszteri rendelet értelmében kiadják Janiga János drnak a vizsgálat megejtése végett.

Vojnics Máté árvaszéki elnök az árvapénztár múlt havi állapotáról és az árvaszék ügymenetéről szóló jelentését a bizottság tudomásul veszi, majd a kivételes nőszülési engedélyeket intézik el.

Ezután Kertész Sándor dr. főorvos terjeszti elő jelentését, mely szerint a közegészségi állapot kedvező volt, a ragályos betegségek közül a ronsoló toroklob és vörheny gyéren fordultak elő, járvány nem volt. A múlt hóban meghalt 125 férfi, 115 nő, összesen 240 egyén, született 171 fiu, 158 leány, összesen 329 gyermek s e szerint a

születések száma 89-czel mulja felül a halálozások számát. Jelentésében kiemeli, hogy a trachomás iskolás gyermekek száma oly nagy, hogy a meglévő két trachoma orvos mellé még két napidijas szakértő orvos alkalmazandó.

Autunovics József dr. felszólásában a napidijas orvosok alkalmazását feleslegesnek tartja.

Bólitcs József dr. kulturtanácsnok a kórházi ápolási költségekre vonatkozó ügydarabokat és néhány pénzügyi darabot referál.

Ifj. Frankl István főmérnök utadó ügyeket referál.

Popp György kir. pénzügyigazgató a január havi adóbefizetésekről szóló jelentése kapcsán felemlíti, hogy a megyei adóhivatalok közül a szabadkainál aránylag a legkevesebb adóbefizetés történt.

Kertész Ignác dr. bizottsági tag kérdést intéz a pénzügyigazgatóhoz a bélyegilletékekre vonatkozó fizetési meghagyások kibocsátása tárgyában.

Popp György pénzügyigazgató válaszában előadja, hogy az ex-lex állapotban kibocsátott fizetési meghagyásokra vonatkozólag már felterjesztés ment a miniszteriumhoz, de onnan mindeddig ezirányban intézkedés nem történt.

Gräff Nikáz tanfelügyelő jelenti, hogy a múlt hóban a Széchényi-téri elemi iskolának meglátogatása alkalmával tapasztalta, hogy a 800-nál több tanuló, a kik ott nyernek oktatást, az előadások közben nem juthat szabad levegőre, mert az iskolának nincs udvara, sőt a tornaórákat is a dohos pinczehelyiségben töltik. Kéri tehát a bizottságot, hogy az intézet a kellő terjedelmű udvarral és tágas tornacsarnokkal láttassék el, ugyszintén a szolgazemélyzetnek a pinczehelyiségből leendő kihelyezését tartja szükségesnek.

Előterjesztést tesz, hogy a közoktatásügyi miniszter rendelete értelmében a tan- és óvóköltelések május hó első felében összeirasnak, a melynek eszközzésére tanítók kijelölését és azok napidijainak megállapítását kéri.

Közli a bizottsággal Császka György kalocsai érsek átiratát a helybeli apáczaárdánál levő polgári leányiskolának kibővítésére vonatkozólag. A háztartási és kézimunka tanfolyam kifejlesztésére az érsek a város közönségét hívja fel, a mely óhaja azonban a bizottság véleménye alapján a más hasonló intézmények létesítése folytán keletkezett terhek miatt nem teljesíthető.

Sztankovits György államépítészeti felügyelő bejelenti, hogy a kereskedelmi miniszter a palicsi vasuti átjáró kinyitását elren-

delte, mely rendeletében a vasuti ór fizetésének ügye is elintézésre nyert.

A csendőrszolgálat érdekében kívánatosnak tartja az órsók közötti állandó telefonösszeköttetés létesítését és ennek a miniszteriumtól leendő kérelmezését indítványozza,

Dr. Papp Sándor kir. alügyész az ügyészség jelentését és Eberhardt József állami állatorvos az állategészségügyről szóló jelentését olvassa föl, miután az ülést elnöklő főispán bezárta.

Reggeli levél.

— Aranyhid. —

E sorok íróját az a megtisztelés érte, hogy a szerkesztő reá bízta a színházi kritika vezetését. Ma azonban az Aranyhid tegnapi bemutató előadásának a megbírási dolgában ellentétes álláspontot foglaltam el a szerkesztővel szemben. A szerkesztő ez alkalomra magának kérte a kritikusi tollat. Én azon az állásponton voltam, hogy az Aranyhid színházát semmi megütközni valót nem talállok. A szerkesztő az ellenkezőt vitatta. És mivelhogy a szerkesztőnek kardinalis joga hogy lapjában oly irányú cikkek jelenjenek meg a lap álláspontját reprezentáló, aminő irányt a szerkesztő követ: bennünk sem a szicíliai, sem az arab bosszúnak egyetlen atomja se jelentkezett. Mégis maradt az önértékünkben az esetnek egy kicsi tüskéje.

Nagy elégtételére szolgálhatott aztán a szerkesztőnek, midőn a déli órákban hire járt, hogy hatósági kérelemre az Aranyhid mára hirdetett előadása elmarad és helyette a Menyecskek kerülnek színre. A diplomatikusan önfeláldozó színigazgató ugyan azt a kommunikét adta ki, hogy ő a maga jószántából szitta vissza a mai előadást, de a főkapitány megjegyezte, hogy ha a direktor nem vonja vissza az előadást, hát akkor a hatóság betiltotta volna. Ez csak játék a Szent Iván tűzével. Mert a direktor higgadt ember. Ő a pesti előadáson meg a próbákon megfontolta, érdemes-e a darab az előadásra. Tegnapi még Budapesten volt, tehát nem az előadás hatásának a hatása alatt gondolta meg magát. Ha netán megegyeznek, hogy a direktor Budapesten volt, vagy ha azt állítják, hogy a rendező gondolt egyet: e lehetőséggel számolva már most megfelelünk. Ha így van, miért nem kora reggel plakátozták a menyecskekét?

De az eset essencialéja az, egyáltalán helyes-e színrehozni az Aranyhidat. A mi tételünk az, hogy: igen. Mindenekelőtt kínálkozik bizonyító eszközül az a külső, tehát gyöngébb érv, hogy a Vigszínházban előadták és az Argusz szemü fővárosi hatóság nem talált ezen megjegyezni valót.

Azt mondhatná erre valaki, hogy Budapesten hét színház ontja a legkülönbözőbb fajtájú újdonságokat tíz hónapon át. Ott lehet teret adni ilyesminek. De nálunk, Szabadkán öt hónapos évad (minden Ballagi Aladár daczára) alatt minden napot ki kell használni a kultúra terjesztésére.

Én azonban sehol sem látom nyomát ennek a tudomány- és erkölcsszomjnak. Ellenben mindnyájunkkal közös az óhaj, hogy hébe-korba szórakozzunk a fásztó napi munka után. És ki vonja kétségbe, hogy a kávéházi tereferénél különb mulatság egy szellemes francia vigjáték előadás?

Végre is nem vagyunk karthausi szerze-

tesek. Annyi bizonyos, hogy az Aranyhid szelleme nem egészen azonos az oberamer-gauai pásztorjátékokéval. De nem a polgári leányiskola növendékeihez kell mérni minden előadandó darabot.

Minő jogon vonja meg ezrektől egy sifrirozott távirat, amely a toronytól a színházig ment, azt az élvezetet, hogy az Aranyhid szellemes meséjében és sok szellemes detailjában gyönyörködjenek.

Színházi cenzura van nálunk! Ezen a nyomon haladva, azt is elérjük, hogy hatósági rendelet fogja újra megállapítani, minő rendű leányzók és asszonyok minő ruházatban járhatnak az utcán és ottthon. Azért mondjuk: újra, mert mostanában került felszínre Miskolcz archivumából egy ilyen tárgyú szabályrendelet 1472-ből.

Hisz, mondják, a szimbolizmus és praerafaelitizmus is a középkor restaurációja. Miért ne követnők ezt a színházi előadások terén is, ugye, sifrirozott táviratszerző?

Fokként aztán megtiltanók a bálozó hölgyeknek a korlátlan dekoltázst és centi- és milliméterek szerint szabnók meg, hogy a nyaktól meddig mehet a dekoltázs a 16—18, 18—20, 20—24 és 24—28 éves korban. Megtiltanók a mészároslegénynek, ne meztelen karral vágja a hust. És a kaszinó által rendezendő kiállításra ruhát kell festeni a mezitelen alakokra.

De maradjunk a napirendnél. Az a tapasztalatom, hogy a Vigszínházban csak az a hatása szokott lenni a Csodagyermek-féle gallicisme-oknak, hogy a feleségek odaadóbban simulnak a saját férjeikhez. Egyéb romboló hatása az ilyen daraboknak nincs.

Kiküszöbölni az irodalomból a pikantériát ép oly kevéssé lehet, mint az életből.

Molnár János apát egyszer meginterpellálta Wlassics kulturminisztert, törölje az ifjusági olvasmányokból a pikáns részleteket.

Wlassics erre szellemesen azt válaszolta, hogy a törlést a biblián, az evangéliomon és Shakespearen kell kezdeni. „Egyébként ne üldözze a képviselő úr a pikantériákat. Mert maga is egy pikantériának köszöni az életét.”

Le az álszenteskedőkkel! Aki meg komolyan hisz az Aranyhid erkölcsrontó hatásában, hisz pedig a saját tapasztalatai alapján, gondolkodásmódja kifejlődésének pragmatikus szemlélete folytán: az téved. Akár gyomor-bajos, akár fekete pápaszemes, akár pesszimista.

Mert kétségtelen, hogy nem pornografiával van dolgunk. Grésac és de Croisset urak mindig innen maradnak azon a határvonalon, amely a pikantériát a gorombaságtól elválasztja.

Az Örnagy uron, a Casanován senkinek sem jutott eszébe megbotránkozni. Sőt a Lili II. felvonása is van olyan pikáns, mint ez a darab.

Ugy halljuk, a színügyi bizottság egy tagja járt a főispánnál és a főkapitánynál a darab betiltása érdekében. Sajnáljuk, hogy jobb ügyhöz méltó buzgóságával meglett az eredménye.

Mikor Heyse Pál Magdolnáját betiltották, riadót üvöltött az európai sajtó. Ugyanez történt itt, csak kevésbé exponált helyen. A cenzurába öltöztetett abszolutizmus és középkor az, ami itt kísért. Ezt pedig mi tervszerűleg perkorreszkáljuk, sőt üldözzük.

Rendezzünk macskazenét a sifrirozott távirat „sötétben ólálkodó” szerzőjének!

Szabadkán letartóztatott városi főügyész.

Dr. Horváth Ádámot, Kecskemét városi tisztii főügyészét, volt függetlenségi képviselőt, a kecskeméti jogakadémia volt tanárát Szabadkán szerdáról csütörtökre virradó éjjel letartóztatták.

Az eset részletei a következők:

Dr. Horváth Ádám, mint kecskeméti főügyész a város haszonbérbe adott földjeinek jövedelmeit éveken át dézsmálta, a körözés adatai szerint. Összesen mintegy 10000 koronát sikasztott, mire az esetnek nyomára jöttek. Horváth azonban elillant. Körözését rendelte el a hatóság és a körözött személyleírását megküldte Szabadka rendőrkapitányi hivatalának is.

László Géza szabadkai rendőralkapitány tegnapelőtt késő este a helybeli Nemzeti Szálloda folyosóján meglátta és fölismerte Horváth főügyészt. Egyenesen hozzálépett:

— Ön a kecskeméti főügyész?

— Nem én vagyok.

— Tagadása hasztalan. Személyazonosságát a kapott adatok alapján, kétségtelenül megállapítom. Önt ezenel rendőri felügyelet alá helyezem.

László rögtön intézkedett, hogy két detektív Horváthot állandóan figyelemmel kísérje. Együttal sürgönyözött Kecskemétre, onnan azt táviratozták, hogy Horváthot le kell tartóztatni. Mészáros kecskeméti városi tanácsos tegnap ideérkezett és ő is konstatalta a személyazonosságot.

László ma reggel Horváthot átkísértette a kir. ügyészség fogházába és a déli vonattal rendőri fedezettel Kecskemétre kísérte.

A letartóztatott Horváth Ádám marcialis alaku középkori férfi. Előkelő megjelenés, rövidre nyírott fekete szakála arczának energikus kifejezését még fokozza. Tartásában önérzet és nyugalom van. Egykedvűen vette a letartóztatás hírét, mintha alig érdekelné.

Horváth Ádám Kecskemét vezérférfiai közül való. 1884. a kecskeméti jogakadémia tanára s az ottani függetlenségi párt elnöke lett. Két évvel később vívott párbaja, amelyben életveszélyesen megsebesült, még népszerűbbé tette. A következő évben függetlenségi programmal képviselőnek választották. A legutóbbi választások alkalmával nem vállalt mandátumot és Kecskemét városi főügyésze lett. Ebben az előkelő pozícióban követte el az inkriminált bűncselekményt.

A szabadkai rendőrségnek becsüle-

tére való fogása ez a letartóztatás, a melyet László Géának köszönhet, aki ismét megmutatta hivatalára való rátermettségét.

H I R E K.

— **Az ügyvédi kamara köréből.** A szabadkai ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Szimics Dusán ügyvédet, a kamara területéről való elköltözése következtében az ügyvédekről vezetett lajstromból törölte, továbbá, hogy dr. Rajcsics László és dr. Bruck Jenő zombori ügyvédek a lajstromba fölvette.

— **Karmeliták Zomborban.** Császka György kalocsai Érsek tettekkel is kifejezést óhajt adni, hogy mennyivel óhajtja és szeretné ha a zombori új templom a karmelitáknak átadtnék. Így jelesen leiratában — melyet a kegyuri bizottsághoz intézett — kijelentette, hogy a már eddig adott 78 ezer korona adományon túl többet nem óhajt adni mivel más templomok segélyezése igénybe veszi anyagi pénzerejét. — De a templom építő bizottság nemrég hozzá fordult szorult helyzetében és újabb anyagi támogatást kért mivel több nagy összegű számláját nem bírta kifizetni. Ekkor az Érsek 7000 koronát küldött „kölcson” czim alatt — a számlák kifizetésére. Most pedig Hauke Imre polgármesternek kijelentette, hogy ezen 7000 korona kölcsönt elengedi, ha a templomot a hitközség a karmelitáknak adja. Az Érsek is a közönség is sz. mise tartását sürgeti az új templomban — és annak ez év folyamán meg is kell történni,

— **Eljegyzés.** Herzog Miska, a vágujhegyi Carl Jakob Herczog ezégnek, az ország egyik legnagyobb kivitelű gabonakereskedésének beltagja e hó 13-án Bécsben tartja eljegyzését Vass Janka kisasszonnyal, Vass Ferencz helybeli nagykereskedő szépműveltségű és bájos leányával.

— **Első adomány.** Szilágyi Dezső szobrára, melyet Lationvits Pál főispán kezdeményezésére Szilágyi község főterén fognak felállítani a földmívelésügyi miniszterium 2000 koronát adományozott.

— **A bácskai színházak.** Az ujvidéki rendőrkapitányság értesítette Dungserszky Lázárt, a színház tulajdonosát, hogy ha záros határidő alatt (márcz. 30.) tűzrendőri szempontból szükséges pótlásokat nem eszközölteti, úgy a színházat bezáratja. A zombori színház sem felel meg tűzbiztonsági szempontból a követelményeknek, — itt is elkelnének sürgős javítások és pótlások tűzrendészeti szempontból.

— **Megjutalmazott munkások.** Forgó Antal csantavéri és Bán Sándor feketehegyi gazdasági munkások hosszú és hűséges szolgálataukért a földmívelésügyi minisztertől díszoklevelet és 100 kor. jutalmat kaptak. Az oklevél ünnepélyesen fog ezen derék munkásoknak átadni Császár Péter főszolgabíró által és pedig az előbbinek folyó hó 17-én, az utóbbinak pedig f. hó 24-én.

— **Házasság.** Pfann Géza városi iktató folyó hó 14-én vasárnap vezeti oltárhoz Kneffel Margit kisasszonyt Szolnokon.

— **A hetivásárokról** szóló szabályrendelet felterjesztését kéri a kereskedelmi miniszter városunk törvényhatóságától. A rendelet célja, hogy a közigazgatás egyszerűsítése

és az ügymenet gyorsítása érdekében oly adatok álljanak rendelkezésre, a melyeknek nyilvántartása a közbeeső felvilágosító jelentéseket mellőzhetővé tegye és az elintézés ez által a közérdek vagy magánfelek hátrányára késedelmet ne szenvedjen.

— **A honvédhuszárlaktanya tűzbiztonsága.** A helybeli honvédhuszárezred parancsnoksága a laktanya tűzbiztonsága érdekében a városi tűzoltóságtól egy 8 emberből álló szakasz, továbbá egy szerelő és egy szivattyus kocsit átengedését kérte. A végleges határozathozatal előtt ma riasztás történt és ez alkalommal meggyőződtek az illetékes körök, hogy a tűzoltóink, a kik 6 perc alatt értek a helyszínére, elég gyorsan interveniálhatnak veszély esetén, minélfogva a tervbe vett intézkedések feleslegessé válnak.

— **Már megint a bélyegleletek.** A finnczokkal egy ízben volt nagyobb háborúság Szabadkán. Akkor is kitűnt hogy a polgárság joggal és alaposan háborodott fel ellenük. Most megint úgy látszik finnczok keresik az alkalmat hogy beléjük kössön a közönség is meg a sajtó. Most az exlexben amikor kimondták alaposan hogy a bélyeglerovás nem kötelező, finnczok jobban mondva szövetséges társaik az éhes és még éhesebb dijnokocskák (valószínűleg felsőbb engedéllyel) veszik fel a leleteket. Hát rossz néven se lehet venni mert a hosszú exlex óta megjöhetett az étvágyuk. A közigazgatási bizottságban is szóvá tették ezt a dolgot és a pénzügyigazgató olyasmi választ adott, hogy hát majd később valahogy megmondja hogy segíthet e a dolgon.

— **Az államfogházból.** Az igazságügy-miniszter Patek Béla helybeli joghallgatót párbajvétség miatt rárótt 5 napi államfogház büntetésének kitöltése végett beutalta a szegedi államfogházba.

— **Szinészet Óbecsén.** Kunhegyi szin-társulata f. hó 16-án kezdi meg Óbecsén három hétre terjedő szini szezonját.

— **Agyagipar tanfolyam.** Baján e héten megnyílt az agyagiparosok, illetve a fazekasok tanfolyama. Az előadásokat Nagy Sándor budapesti agyagipari szakiskola tanára vezeti.

— **Anyakönyvi hírek.** Meghaltak: Kopunovics Maránné 47 év, Staller János 26 év, Duskoki Anna 6 év, Farkas Gáspárné 72 év, Sztipics Alajos 17 hó, Vidákovics Krisztina 1 hó. Született 12, 5 fiu, 7 leány. Házasság: Hadsics Tivadar Jurics Annával, Vig Antal Kopinta Rozával, Horváth Mátyás Szerényi Katalinnal, Vevocsics György Máncics Katalinnal, Hugya József Takács Annával, Foilber István Jenovai Erzsébettel, Kuluncsics Gergely Vidákovics Paulinnal, Dudás Lajos Rigó Czeccziliával, Sztantics János Mácskovits Rozáliával.

Állatias rablógyilkosság Ókanizsán.

Tegnap délután rémes hír érkezett Ókanizsa község előljáróságához. Barsy József 18 éves parasztleány jött be a község házához és jelentette, hogy a község közeli határában levő csárdában atyját Barys Antalt és Pilisi Viktóriát, a csárda tulajdonosnőjét megölve találta. A község házából azonnal kiküldöttek a helyszínére, ahol aztán rettenetes kép tárult fel az odaérkezett csendőrök előtt. Barys Antal és Pilisi Vik-

tória vérükben feküdtek a csárda belső szobájában, körülöttük minden összetörve és összerombolva Barys Antal koponyája darabokra volt zúzva, testén pedig késszurások nyomai látszóttak. Még borzasztóbb volt a kép, amelyet Pilisi Viktória holtteste nyújtott, akit annyira széjjelverték, hogy alig lehetett ráismerni. A gyilkosságról jelentés tétetett a helybeli kir. ügyészségnél, amiért is Eperjessy Béla kir. ügyész ma a hajnali órákban a helyszínére ment a törvényszéki orvossal, akivel azután a hivatalos vizsgálatot megejtették.

Mindeddigelé a tetteseknek semmi nyomuk. Pilisi Viktória már évek óta elválva él férjétől és ismerősei azt vallották, hogy már kis összegyűjtött tőkéje volt, és valószínűleg az csábitotta a gyilkosokat a gaztetre. Azt is megállapították, hogy a gyilkosság 9-én éjjel történt. A csendőrség, daczára annak, hogy semmiféle bűnjelre nem akadt, úgy halljuk már helyes nyomon van.

SZINÉSZET.

Aranyhid.

Se nem pikáns, se nem frivol, hanem ennél is több: valóságos szemétdombja a ferde irányu érzékiségen felépülő francia írásmesterségnek. Hogy tisztességes szinpadon előadják mégis, annak okai már ismeretesek előttünk, de mégis nem tehetjük túl magunkat azon a sok végtelen irodalmi pimaszságon, amelyből ez a darab készült. Mert az, hogy a szemetet aranytálcán szolgálják be, az mitsem vesz el annak bűzéből. Akinék tehát az ilyen műtrágya jól esik, ám az élvezze úgy, ahogy tudja, mi a becsületes, jó izlés nevében tiltakozunk az ellen, hogy a szinigazgató már a francia kosonériák árználjához fordul, hogy csakugyan még azt a kis jó érzést és jó izlést is kiölje a közönségből, amely még meglenne, ha nem ölnék ki utolsó életreflexei. Mert az még nem menti ki az igazgatót, hogy talál rá közönséget. Sőt minél nagyobb a dísznőség, minél több a szemete a darabnak, annál bizonyosabb az érdeklődés. Ennek a darabnak a meséjével, sem a méltatásával, tehát nem foglalkozhatunk. Sajnáljuk ezeket a szinészeket és szinésznőket, akiknek még ambícióval is kellett dolgozniok, hogy a darab bűzét a művészet parfümjével elvegyék. Ez amennyire annyira sikerült is és őszintén szólva, jobb szeretjük, ha az ilyen darabban kevésbé igyekeztek volna — sőt még azt se vettük volna rossz néven, ha ebben a brettlinél is sokkal aljasabb darabban egyik-másika — a fellépést megtagadta volna, mert ehhez feltétlen joguk lett volna.

A gurmándok tehát, akik pikanteriát vártak, csalódtak, mert pikanteria helyett egy keresztül-kasul bűzös és különben is unalmas dolgot kaptak, amelynek se füle, se farka. Akit a hálószoza sejtett titkai lebilincselni tudtak, az talán még mulatott is az ostoba darabon, amelynek hülyeségénél csak az illata a rosszabb.

De mi nagyon is értjük a szinigazgató eszejárását. Megmondjuk neki úgy, ahogy van. Ilyen dolgokkal véli ellensúlyozni azt, hogy nincs drámai társulata. Ezekkel akarja elfelejtetni azt, hogy mi csoda hiányosság van az ő társulatánál. Sőt szándékosnak mondhatjuk

nála azt az irányzatot, hogy a közönség műizlését rontani akarja, — mert az elrontott izlést csakugyan olcsóbban lehet kiszolgálni!

☆

Betiltott előadás. Az igazgatóság — állítólag hatósági rendeletre — lemondta az Aranyhíd című francia vígjáték mára hirdetett előadását és helyette a Menyecskek kerülnek ma este színre. A színigazgató előttünk kijelentette, hogy a saját iniciatívájából történt a műsorváltozás.

Uj darab. Az igazgató megszerezte a jana Ferencz és Cobor Béla A hajduk hadnagya című operettjének előadási jogát.

Elmaradt bemutató. A Vándorlegény, a Népszínház operettjüdjonságának szombatra hirdetett bemutatója a jövő hétre marad.

Némethék szerződése. Németh János, társulatunk rendezője és komikusa, valamint neje, Némethné Ilonka virágvasárnaptól kezdődőleg Mezey győri társulatához szerződtek.

Vendégszereplések. Pesti Iház Lajos színigazgató Budapesten járt tegnap és végleg megállapodott Császár Imrével, hogy a jövő hét folyamán Szabadkán vendégszerepeljen a Dolovai nábob leánya Tarján Gida szerepében és egy francia vígjátékában. Utóbb Gál Gyula fog vendégszerepelni.

TÖRVÉNYKEZÉS

Közzvédők kirendelése a szegedi táblán.

A szegedi ügyvédi kamara a szegedi kir. ítélőtábla előtt bűnügyekben tartandó főtárgyalásokhoz közzvédőkül: Április hó 5-től 16-ig terjedő időre dr. Rósa Izsót, helyettesül dr. Bodnár Gézát, április hó 12-től 16-ig terjedő időre dr. Strausz Miklóst, helyettesül dr. Cserő Edét, április hó 18-tól 23-ig terjedő időre Szabó Jakabot, helyettesül dr. Dobay Gyulát, április hó 25-től április hó 30-ig terjedő időre dr. Szász Hugót, helyettesül dr. Engel Mórt, május hó 2-től 7-ig terjedő időre dr. Székely Vilmost, helyettesül Fáy Istvánt május hó 9-től 14-ig terjedő időre dr. Széll Gyulát, helyettesül dr. Fráter Gyulát, május hó 16-tól 21-ig terjedő időre dr. Szivessy Lászlót, helyettesül dr. Fülöp Zsigmondot, május hó 24-től 28-ig terjedő időre dr. Szücs Józsefet, helyettesül dr. Gyulai Mórt, május hó 28-tól június 4-ig terjedő időre dr. Tary Józsefet, helyettesül dr. Gerle Imrét, június hó 6-tól 11-ig terjedő időre dr. Ujj Józsefet, helyettesül dr. Grosser Albertet, június hó 13-tól 18-ig terjedő időre dr. Végman Ferenczet, helyettesül dr. Gróf Árpádot, június hó 23-tól 25-ig terjedő időre dr. Wöber Lajost, helyettesül dr. Huszár Jánost, június hó 27-től július hó 2-ig terjedő időre dr. Weisz Gyulát, helyettesül dr. Holló Samut rendelte ki.

Bécsben elítélt magyar kereskedő.

A bécsi esküdtszék ma Schossberger József palánkai születésű kereskedő és unokaöccse, Weisz Jakab bács-martiniezi kereskedő bűnügyét tárgyalta; az előbbi hamis bukás, több

rendbeli csalás, gyujtogatás és szemérem elleni vétségért 3 évi súlyos börtönre ítélte. Az utóbbi azonban, a kit a gyujtogatásban való segédkezés vádja terhelt, felmentette.

LEGUJABB.

Orosz-japán háború.

A londoni lapok egyértelmű hire szerint Oroszország mint tengeri nagyhatalom megszűnt már eddigi rövid szereplésével a japán vizeken.

Tokióban a nemzeti lelkesedés tetőfokra hágott a Port-Arthurnál kivívott sikerek miatt. Ujabb hírek szerint a japán flotta elfogott két orosz postagőzöst, két kereskedelmi hajót és két szállítóhajót.

Delegáció.

A mai delegáczióális ülésben Münich Aurél a hadsereg elhelyezéséről mondott kimerítő és szakavatott beszédet kivált annak boszniai diszlokációjáról.

Ugron Gábor uton Apponyi részletebben foglalkozott azokkal a kérdésekkel, amelyekre Pitreich figyelmét felhívta, miután a válasz nem elégitette ki teljesen.

Pitreich a felszólalásokra megnyugtatólag válaszolt.

KÖZGAZDASÁG.

Munkásházak. Ez az intézmény a legujabb szociális és közgazdasági fejlődés gyümölcse. A közhatóságok támogatják a munkásokat anyagilag és erkölcsileg abban az irányban, hogy vagy bérletképpen, vagy csekély törlesztés mellett tulajdonul megszerezhető egészséges lakóházakhoz jussanak. A gazdasági munkásházak ügye csak erőteljes gazdasági szociális politika anyagi és erkölcsi eszközeivel vihető előre. Ezek köréből valók a földmivelésügyi miniszternek a gazdasági munkáslakások építésének előmozdítására szolgáló intézkedései. A földmivelésügyi tárczában néhány év óta 100,000 koronás tétel van erre a célra. E nélkül ezen a téren alig lehetne tenni valamit. A föladatak részletes megoldásának a nagyobb része azonban a helyi hatóságok ügykörébe esik. Bácsmegyében O-Becse, B.-Petrovoszelló, Torzsa, Uj-szivác, B.-Monostor, Bács-Madaras, Baracska, Dautova, Bácsalmás, Óverbász, B.-Kula községekben vagy épülőfélben vannak a házak, vagy még az előkészítés stádiumában van az ügy. A máshol eddig létesült munkásházak úgy épültek föl, hogy a kedvezményben részesülőket a községi képviselőtestületek választották ki a vállalkozók közül. A házépitő munkások azután a községtől ingyen, vagy kedvezményes áron telkeket, az állami segélyből pedig 600 koronáig menő értékű építési anyagokat kaptak. A házépités munkáját a maguk erejével végezték, csak egy munkavezető pallér-féle lett megterhelésük nélkül segítségükre adva. Így épültek föl a szentesi munkáslakások. A munkásoktól fizetett törlesztési részletek új segélyezésekre használtatnak föl. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy a házat épített munkások

rendesen fizetnek. Az akció bevezetése sikeresnek mondható. Ebben kétségtelenül nagy része van az egész eljárás teljes nyilvánosságának, amely mellett a munkások az eljárás minden részletét tisztán látják és ellenőrzik egymást nemcsak a munkában, a kapott segély fölhasználásában, hanem később a visszafizetés pontosságában is. Ugy tudjuk, hogy a földmivelésügyi miniszternek, Tallián Bélának, aki az alföldi szociális mozgalmaknak alapos ismerője, gondját képezi a munkáslakások ügye.

Apaállatok állami közvetítéssel való beszerzése. A földmivelésügyi miniszter az 1904. évi költségvetéssel a szarvasmarha és sertésköztenyésztés céljaiból rendelkezésére kibocsátandó hitel erejéig ezen fontos tenyésztési ágazatokat támogatni kívánván, értesítette a törvényhatóságokat, hogy a köztenyésztésben mutatkozó szükségleteket, a kik állami közvetítéssel, esetleg részletfizetés és különös méltánylást érdemlő esetekben némi árendemény elnyerése mellett óhajtanak fedezni, ily irányu kérelmükkel mielőbb legkésőbb azonban márczius hó végéig forduljanak az illetékes m. kir. állattenyésztési főügyelőséghez.

Az állatok betegségi állása Bács-Bodrog vármegyében feb. 9-ig. Veszétség: apatini j. Gombos 1 u., bácsalmási j. Jankovác 1 u., bajai j. Baracska 1 u., Csataalja 1 u., Takonykór és bőrféreg: topolyai j. Kishegyes 1 u., Szeghegy 1 u., Zenta v. II. ker. 1 sz. Rühkór: zentai j. Ókanizsa 1 u., Sertésorbáncz: bajai j. Gara 1 u., topolyai j. Bácsstopolya 1 u., Sertésvész: apatini j. Bácsbrestovác 2 u., Bácsdoroszló 2 u., bácsalmási j. Mélykut 1 m., bajai j. bátmonostor 1 u., hódási j. Hódás 1 u., Karavukova 1 kulai j. Óverbász 1 sz., németpalánkai j. Bácseséb 1 l., Ópalánka 1 u., óbecsei j. Bács földvár 2 u., Óbecse 1 sz., Turia 1 u., titeli j. Káty 1 sz., topolyai j. Csantavér 2 t., ujvidéki j. Ósóvé 1 u., zombori j. Nemesmilitics 1 u.

Budapesti gabonatözsde.

Kálnoky és Simon gabonatermékkereskedő cég tudósítása.

— Február 8. —

Szilárd irányzat és 10 fillérrel magasabb árakon elkelt ma 75.000 mm. buza; rozs és árpa néhány fillérrel magasabb, zab tartott.

A határidő-üzlet.

A határidőüzlet magasabb külföldre és jobb készárura emelkedő irányzatot folytatott. Zárlat felé azonban realizások következtében néhány fillérrel olcsóbbodott. Az alapirányzat azonban szilárd maradt.

	Déli zárlat	Esti zárlat
Buza apr.-re	840—833	830—31
Buza okt.	814—807	805—06
Buza apr. 1904	—	—
Rozs októberre	677—676	676—77
Rozs	—	—
Rozs áprilisra	—	—
Zab apr.-re	573—572	678—79
Zab	—	—
Zab áprilisra	—	—
Tengeri máj	—	—
Tengeri	—	—
Tengeri	—	—
Teng. máj. 1904	535—534	569—70
Repece	—	—
repece aug.	11.40—11.50	532—33